

Ladislav KULANGA

Laco Kulanga sa narodil 20. augusta 1949, meria 165 cm a váži 75 kg. Vyučil sa v Ostrave za baníka. Pracoval aj ako vlekár a údržbár, neskôr bol profesionálnym nosičom a nakoniec zakotvil ako chatár. Najviac však

vstúpil do povedomia národa ako vysokohorský nosič a to prostredníctvom svojich unikátnych vynášok za ktoré mu „prischol“ aj neoficiálny titul – **kráľ tatranských nosičov**. Medzi vynášky, ktorými sa natrvalo zapísal do tatranského sveta nosičov, patrí napríklad **207,5 kg, ktoré niesol na Zamkovského chatu, 151 kg na Téryho chatu či 141 kg na Zbojnícku chatu. "Zatiaľ neprekonaný zostal rekord, počas ktorého som zo Skalnatej chaty na Štart zniesol 211 kg"**, bilancuje Kulanga. Ešte v roku 2004 keď oslavoval 55-ku si na chrbát naložil symbolických 155 kilogramov pričom, ako sám vtedy povedal, „keď budem sláviť stovku, zvládnem ešte aj 100-kilovú vynášku“. Vo svojej knihe „Skalnatý sen“ popisuje svoju cestu do hôr a vzťah k noseniu. "Mám pocit, že **nie je nič krajšie, ako môcť každý deň sledovať veľké divadlo prírody**. To sa nedá popísať. Také zážitky, ako napríklad keď som nosil na Téryho chatu a v doline ma už zdravili kamzíky a svište, to zostane v človeku natrvalo," hovorí nosičský rekordér.

Napriek pribúdajúcemu veku však o tom, že by mal zavesiť nosičskú krošňu na klinec, neuvažuje. "Neviem, čím je to dané, ale nepociťujem žiadne telesné problémy, opotrebované kĺby alebo niečo podobné a to si nedávam nejako zvlášť pozor na vyváženú stravu, vitamíny či špeciálne prípravky," dodáva Laco Kulanga.

O osud tatranského nosenia sa nebojí. Podľa jeho slov je stále dosť mladých ľudí, ktorých láka život v horách. "Mňa teší, že aj môj syn Paľko má vzťah k horám, lyžuje, občas mi pomáha v chate, ale pochopiteľne, ako každý rodič, ani ja by som nebol nadšený, keby si zvolil nosenie ako životný osud," hovorí Laco Kulanga. "Každý má pred sebou inú voľbu, **ja som si tento život vybral a som spokojný**. Teším sa z každého dňa. Na nové rekordy nepomýšľam, teraz sa venujem chate, snažím sa stále niečo vylepšovať, aby sa tam ľudia dobre cítili," uzavrel tatranský nosič.

Skalnatá chata 1751m sa nachádza na prahu Skalnatej doliny, bola predtým kamennou chatou. Prví návštevníci Skalnatej doliny nocovali pod previsnutým balvanom, tzv. Ohniskom, poniže Skalnatého plesa.

Jeho zatarasením r. 1841 a omurovaním r. 1877 vznikol primitívny prístrešok a ďalšími úpravami r. 1914 betónová chatka, ktorú turisti volali kavernou. Po rôznych prístavbách dostala Skalnatá chata terajšiu podobu. Tu je od roku 1993 až do súčasnosti chatárom, zároveň aj nosičom Ladislav Kulanga.

Hoci „kráľovstvo“ legendy tatranského vysokohorského nosičstva a chatárstva Ladislava Kulangu je na Skalnatej chate,

28. novembra 2015 nastane vzácna chvíľa, keď raz za čas nebude v horách, aby nám tu, v Turčianskych Tepliciach

porozprával aj o svojej návšteve krajiny vychádzajúceho Slnka. Ako sa vôbec Laco Kulanga dostal do Japonska, v ktorého hlavnom meste Tokiu strávil šesť zaujímavých dní? Na svedomí to majú japonskí filmári, ktorí o nosičovi – rekordérovi nakrúcali dokumentárny film. „Navštívili ma už pred mnohými rokmi,

ešte keď som bol na Zamkovského chate. Videli naživo aj to, keď som na chatu vyniesol rekordných 207 kg. Dlhšie teda sledovali moje výkony, ktoré podávam už mnohé desaťročia. Určite ich však zaujala aj hĺbka môjho života. To, ako som spätý s horami, ako som stále vyťažný a takmer bez jediného dňa voľna,“ rozhovoril sa pri mojej návšteve na Skalnatej chate Laco Kulanga. Spomenul tiež, že filmári bývali uňho na chate päť dní a päť nocí, počas ktorých s ním nakrúcali zábery do polhodinového dokumentu. Čerpali aj z jeho bohatého archívu filmov, fotografií či novinových článkov. „Videli aj to, ako málo jem, a aj napriek tomu aké výkony podávam. Aj preto **ma pozvali do Japonska, aby mohli skúmať, ako to jeden človek môže dokázať,**“ pokračoval.

V rámci jubilejného 35. ročníka Festivalu ĽUDIA A HORY v Turčianskych Tepliciach vám, milí diváci, porozpráva o svojom živote určite ešte omnoho viac.

Ladislav KULANGA

VYSOKOTATRANSKÁ NOSIČSKÁ LEGENDA